Paul Csavdari

Două începuturi care decid totul

Geneza 1 sau „pachetul” introdus prin LXX

Ce credem despre om și despre Dumnezeu nu se hotărăște la final, ci la început. Punctul de plecare fixează arhitectura credinței. Există două începuturi incompatibile:

- Geneza 1: Dumnezeu este Tată–Creator bun; omul este chip al lui Dumnezeu, binecuvântat, chemat la stăpânire morală.
- „Pachetul” mitologic introdus ulterior: „căderea” din Geneza 3, potopul și Turnul Babel (blocul 5:28–11:11) – texte intrate în Vechiul Testament pe filiera Alexandriei / Septuagintei, care schimbă direcția: omul devine „căzut”, omenirea „sub blestem”, iar soluția e juridică și substitutivă.

Tot ce urmează în cristologie, soteriologie și eclesiologie curge din alegerea începutului.

1) Geneza 1: chip, binecuvântare, stăpânire morală

Geneza 1 așază trei pietre tari și suficiente:

1. Chipul: demnitate morală reală; omul nu este „materie căzută”, ci persoană responsabilă.
2. Binecuvântarea: primul cuvânt către om este binecuvântare, nu sentință. Originea este bună, ordinea lumii este „foarte bună”.
3. Stăpânirea morală: mandatul omului este guvernarea responsabilă a vieții – nu expierea unei vine universale, ci trăirea adevărului.

În acest început, vinovăția este personală și se rezolvă prin pocăință reală și întoarcere la adevăr, nu prin mecanisme juridice aplicate asupra altuia.

2) Precizare istorică: de ce „Geneza 3” nu este Moise

„Căderea” din Geneza 3 nu aparține arhitecturii lui Moise. Ea intră în corpus ca poveste mitologică pe filieră alexandrină (LXX), simultan cu „a doua paranteză” (blocul 5:28–11:11: potopul și Turnul Babel). Scopul „pachetului” este universalizarea și filosofizarea narațiunii, astfel încât să producă:

- un diagnostic total („omenirea sub blestem”),
- un cadru juridic pentru vinovăția globală,

- o cerere de soluție substitutivă.

De aici se vede „mâna” Filosofiei (cornul cel mic): introduce mit ca să schimbe începutul și, odată cu el, sensul omului și al lui Dumnezeu.

3) Isus rămâne pe începutul din Geneza 1

Predica lui Isus confirmă fără rest acest început:

- Tată bun, nu autor al unui blestem ontologic: „face să răsară soarele și să plouă peste toți”. Misiunea este salvarea, nu condamnarea.
- Demontarea teologiei ghinionului: orbul din naștere nu poartă un blestem transmis; tragediile nu sunt indiciu că „aceia au fost mai vinovați”.
- Împărăția „în om”, acum: împărăția nu vine „în chip văzut”, nu se confundă cu un aparat; intră în persoană ca adevăr, vindecare, ascultare.
- Criteriul final este moral: separația de la capăt se face după adevărul trăit, nu după apartenențe formale.

În acest început, crucea este înainte de toate nedreptatea comisă împotriva Celui drept; Învierea este verdictul lui Dumnezeu care dez-leagă eticheta de „blestem” lipită prin formă și confirmă Neprihănitul.

4) Cum lucrează „pachetul LXX”: din mit în mecanism juridic

„Căderea”, „Potopul”, „Babel” introduc o schimbare de sens: omul devine problemă ontologică, lumea intră sub verdict general, iar „mântuirea” se redesenează juridic. Pe acest teren, devine posibilă:

- universalizarea blestemului (citiri generalizante din LXX),
- imputația și substituția (transfer formal de vină),
- transformarea „semnului” (lemnul) în mecanism soteriologic.

Așa se trece de la adevăr și conștiință la procedură; de la persoană la dispozitiv.

5) Legea și forma: semnul nu-L obligă pe Dumnezeu

Legea mozaică interzice condamnarea nevinovatului și respinge transferul de vină. „Fiecare va muri pentru păcatul lui.” „Nu osândi pe cel drept.”
„Atârnarea pe lemn” (Deut 21) este semn limitat aplicat unui vinovat dovedit, urmat de îngropare în

aceeași zi– altfel „spurci țara”. A aplica semnul la un nevinovat înseamnă profanare și nedreptate; vina cade pe cei ce au fabricat semnul. Dumnezeu nu ratifică forma împotriva adevărului. Învierea lui Isus confirmă asta: verdictul formei a fost nul înaintea Lui.

6) Consecințe pentru om, credință și comunitate

- Omul: plecând din Geneza 1, omul trăiește sub chemarea Tatălui; nu are de plătit o „datorie ontologică”, ci de părăsit minciuna și de îmbrățișat adevărul.
- Împărăția: nu este aparat vizibil; este realitatea cerească în persoane. Comunitățile se nasc din astfel de persoane, dar nu devin „Împărăția”.
- Judecata: nu este execuția unui decret general, ci evaluare morală la capăt. Cei care au condamnat pe nedrept poartă propria vină; niciun „dispozitiv” nu convertește abuzul în „plan divin” care îi exonerează.

7) Concluzie: păstrează începutul curat

Dacă păstrezi Geneza 1 ca început curat, nu există „blestem ontologic” de înlăturat. Există minciuna de părăsit și adevărul de trăit.

Îl ai pe Tatăl ca sursă a vieții și a binelui, iar Împărăția pătrunde în persoane, acum. Crucea demască nedreptatea; Învierea o răstoarnă.

Dacă lași „pachetul” (Geneza 3 + blocul 5:28–11:11) să rescrie începutul, totul devine juridic: „sub blestem”, „imputare”, „substituție”, „lemn”. De aici pornesc teologiile care fac din formă un mecanism al mântuirii și smulg omul din adevărul chipului.

Începutul decide totul. Ține de el curat.